

Φ6

Βιβλίο

Ορθροί ελληνιστικοί - λατινικοί εσπερινοί

«(...) ύπουλος ο Φθόνος ψιθύρισε στο αυτί του Απόλλωνα: / «θαυμάζω τον ποιητή που το τραγούδι του είναι θάλασσα πλατιά». / Του Φθόνου ο Απόλλωνας κατάφερε κλοτσιά και είπε: / «(...) Κι η προσφορά των Μελισσών στη Δήμητρα δεν είναι ύδωρ/ κοινό αλλά πηγής καθαρής και

άχραντης ανάβλυσμα/ ιερό, ολίγο στάλαγμα, τέλειο απόσταγμα». (Απόσπασμα από τον «Υμνο στον Απόλλωνα» του αρχαίου ελεγειακού ποιητή Καλλίμαχου, όπου ο «άμετρος» Φθόνος ζηλεύει την τέχνη της Ποιητικής και την προσμετρά ως θάλασσα, ενώ ο «έμμετρος» προστάτης των Μουσών Απόλλωνας, τη θέλει και την «ευλογεί» ως νάμα μιας «καθαρής» και «αχραάντου» πηγής. Και η πηγή είναι πιο οικεία, πιο κοντινή, πιο «γήινο» στοιχείο για τον άνθρωπο).

Απόσταγμα, λάλον και θάνατο ύδωρ του κόσμου και του ανθρώπου, είναι η αληθινά μεγάλη ποίηση κάθε εποχής, κάθε τόπου και του λαού του. Μια ελάχιστα γνωστή, σήμερα, ποίηση είναι εκείνη την οποία ο Οράτιος την προσδιόρισε με ενάμισι δακτυλικό εξάμετρο: «η αιχμάλωτη Ελλάδα αιχμαλώτισε τον άγριο νικητή/ και έφερε τις τέχνες στο άγριο Λάτιο/ έτσι ο ακατέργαστος εκείνος / σατούρνιος ρυθμός εξαλείφθηκε και τη βαριά μόλυνση/ την έδωξε η καθαρή κομψότητα».

Αναφερόμαστε στην Ποιητική, την οποία καλλιέργησε η, κραταιά στους ρωμαϊκούς χρόνους, γειτονική μας Ιταλία, εμπνεόμενη από τους ποιητές της «σκλάβας» της Ελλάδας. Αυτή την ποίηση φέρνει ξανά στο «φως» η μελέτη του αναπληρωτή καθηγητή της Λατινικής Φιλολογίας στο ΑΠΘ Θεόδωρου Δ. Παπαγγελή με τίτλο «Η Ποιητική των Ρωμαίων "Νεοτέρων"», σε έκδοση του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης. Ο ογκώδης τόμος είναι ο πρώτος ενός ερευνητικού προγράμματος που χρηματοδοτεί το MIET, συντονίζει ο καθηγητής Δημήτρης Μαρωνίτης και το οποίο αφορά στην Αρχαία Ποιητική (ελληνική και ρωμαϊκή). Η μελέτη αναδειχνει — και με παραδείγματα — τα «σήματα» της ελληνικής και ρωμαϊκής ποίησης, τις γραμματολογικές, ιστορικές και κοινωνικές εξελίξεις, που διαμόρφωσαν την αλεξανδρινή αισθητική και ποιητική και επηρέασαν την κλασική ρωμαϊκή ποίηση.

Αριστούλα ΕΛΛΗΝΟΥΔΗ

